

Vroeg vreemdetalenonderwijs werkt drempelverlagend

Een goede beheersing van vreemde talen is een groot voordeel, en met het aanleren kun je niet vroeg genoeg beginnen. Steeds meer basisscholen zijn hiervan overtuigd en gebruiken de zogenaamde 'vrije ruimte' voor het geven van een vreemde taal.

Tekst: Anne-Claire van de Vendel
Beeld: iStockphoto

Engelse les is niet meer weg te denken uit het basisonderwijs. Voor de kinderen van groep 7 en 8 is het zelfs verplicht. Daarnaast is het mogelijk om de 'vrije ruimte' te besteden aan eigen activiteiten. Steeds meer scholen in Nederland gebruiken deze uren om de (hoogste) groepen kennis te laten maken met een tweede vreemde taal. Volgens een telling van het Nederlands Dagblad is het aantal basisscholen dat een vreemde taal aanbiedt gestegen van 35 scholen in 2003 naar 121 in 2008. De meeste scholen geven extra Engelse lessen, maar ook steeds meer scholen kiezen ervoor om de leerlingen de basisbeginselen van het Frans, Duits of Spaans bij te brengen. Zie hier het zogenaamde vroeg vreemdetalenonderwijs.

Internationalisering Basisschool Martinus in Heerlen is ruim vier jaar geleden het belang van een vreemde taal gaan inzien. De school begon met 45 minuten Franse les in groep 7. Inmiddels is het een groot succes en krijgt vanaf komend schooljaar ook groep 8 te maken met de Franse taal. 'Wij zitten vlakbij de Duitse grens, dus Duits is voor de meeste leerlingen niet nieuw', zegt leerkracht Gabi Pruis. 'Voor Frans zijn de meeste kinderen angstig, maar je hoort het wel overal. Door aandacht aan de taal te besteden neem je een drempel weg en durven de kinderen zich te laten horen. Ook in het Frans.' De Franse lessen hangen samen met een gesubsidieerd uitwisselingsproject

met een Belgische school. Door de Franse lessen kunnen de Nederlandse en Belgische kinderen een leuk contact opbouwen. 'Je moet niet verwachten dat ik de leerlingen ingewikkelde grammatica bijbreng', laat Pruis weten. 'Het zijn voornamelijk woordjes waarmee ze duidelijk kunnen maken wat ze bedoelen. Daarnaast zijn de Franse lessen een

Vrije uren De Europese Commissie stimuleert het onderwijs van meerdere vreemde talen op de basisschool. Steeds meer scholen geven hier gehoor aan en gebruiken de zogenaamde 'vrije uren'. Bij de keuze voor een taal is het belangrijk om naar de kwaliteiten van het docententeam te kijken, zo stelt Carin Macias. Zij geeft Spaanse lessen op een basisschool in Nuenen, wat vanwege haar achtergrond als lerares Spaans eenvoudig is. 'Kies een taal die door een leerkracht al gesproken wordt', geeft ze als tip mee. 'Wanneer je als leerkracht ook bij het nulpunt moet beginnen, sta je maar een heel klein stapje boven de leerlingen. Dat is geen ideale situatie.' Scholen die geen gebruik kunnen maken van de kennis van het docententeam raadt Macias aan om eerst een goede cursus te volgen. 'Er zijn voor het Spaans diverse goede instituten. Zorg daarnaast voor goed lesmateriaal. Dat helpt zeker mee bij het geven van een goede les!'

onderdeel van de internationalisering en vertel ik veel over het land, de cultuur en de mensen.'

Spaans Naast het Frans en Duits kiezen ook steeds meer basisscholen voor het geven van Spaanse les. In 2007 is het Europees Platform gestart met een proefproject; acht basisscholen experimenteren in opdracht van het Ministerie van Onderwijs met lessen Spaans. Het doel van dit project is om uiteindelijk een lespakket te kunnen samenstellen. Een van de deelnemers is basisschool Sint Clemens in Nuenen. Leerkracht Carin Macias neemt actief deel aan het project en verzorgt de Spaanse lessen.

'Het liefst zou ik beginnen met de kleutergroepen'

'Ik geef elke week 30 tot 45 minuten Spaanse les aan de groepen 5, 6 en 7, zegt ze. 'Dit is echt mijn stukje op school en ontzettend leuk om te doen.' Macias ziet duidelijk voordelen van vroeg vreemde talenonderwijs. 'Als je op jonge leeftijd met een vreemde taal begint, blijft het beter hangen. Daarnaast neemt het de schroom weg. In het begin zijn de kinderen bang om iets te zeggen in het Spaans, maar dat is al heel snel weg. Je leert kinderen om zich vrij te uiten in een andere taal. Het liefst zou ik beginnen met de kleutergroepen. Op die leeftijd ben je spontaner en veel ontvankelijker.'

Scholing Het enthousiasme op de scholen is groot, maar de kans van slagen hangt af van de kennis van de

Internationalisering

Het Europees Platform is door het Ministerie van OCW en de Europese Commissie aangewezen om de internationalisering binnen het onderwijs te stimuleren. Het vroeg vreemdetalenonderwijs is een mogelijkheid, maar er zijn nog veel andere manieren om eventueel met subsidie de internationalisering op school door te voeren. Twee voorbeelden:

- Comenius schoolpartnerschappen: een samenwerkingsproject van drie Europese scholen met projecten voor zowel de leerkrachten als de leerlingen. De communicatie verloopt via de mail, telefoon, kranten of video's en gaat over een bepaald gespreksonderwerp. www.europeesplatform.nl
- e-Twinning: een onderdeel van de Comenius schoolpartnerschappen. Het is een virtuele internetgemeenschap voor scholen in meer dan 30 Europese landen. Via etwinning.net vinden de leerlingen elkaar en werken ze samen met behulp van ict. E-twinning is bedoeld voor leerlingen van het basis- en voorgezet onderwijs. www.etwinning.nl

leerkrachten. Pruis: 'Ik spreek een beetje Frans en moet het hebben van mijn opgedane kennis. Het vereist een goede voorbereiding en daar gaat tijd in zitten. Ik moet mezelf af en toe beschermen, want een klein uur in de week is niet voldoende. In het najaar ga ik voor bijscholing naar Frankrijk. We krijgen taallessen, bezoeken scholen en leren over de cultuur. Een leuke aanvulling op mijn kennis, die ik zeker kan toepassen bij het geven van de lessen.' Voor Macias van Sint Clemens is het eenvoudiger. 'Ik heb een Spaanse man en ben lerares Spaans geweest. Dat spreek ik dus vloeiend. Toch heb ik in Spanje een cursus drama en didactiek gevolgd. Dat helpt goed bij het spelonderwijs aanleren van de Spaanse taal. Zelfs als je de taal al vloeiend spreekt, kun je jezelf nog voldoende bijscholen om de taallessen kwalitatief goed in elkaar te zetten.'

Meer over Europese regelgeving voor vreemdetalenonderwijs op www.prima-online.nl/magazines

